

STATISTIČKE METODE ZA ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA

VJEŽBE

Ponavljjanje – Instrumenti i metode istraživanja

Sara Belec Tadić, mag. oec., univ. spec. rel. publ.

Izbor istraživačke metode određuje koje podatke možete prikupiti i kakve zaključke možemo donijeti.

Ne postoji univerzalno najbolja metoda — ispravna metoda uvijek proizlazi iz Vašeg istraživačkog pitanja.

 Važno: Prvo jasno definirajte što želite saznati, a tek onda birajte metodu.

Podjela metoda – Field i Desk

Field metode

Prikupljanje podataka u stvarnim životnim situacijama, izravno od ljudi.

Desk metode

Oslanjaju se na već postojeće pisane, vizualne ili statističke izvore.

📌 **Važno:** Ako podatke prikupljate sami → radi se o field metodi. Ako koristite već prikupljene podatke → radi se o desk metodi.

Opažanje – što je to

Planirano, sustavno i kontrolirano promatranje ponašanja, interakcija ili događaja u prirodnom okruženju. Opažanje nije spontano gledanje, već strukturiran postupak prikupljanja podataka.

 Primjer: Promatranje učeničke suradnje tijekom grupnog rada.

Opažanje – ključne značajke

Sustavnost

Opažanje mora biti sustavno i unaprijed planirano

Objektivnost

Istraživač mora održati objektivnost i razlikovati činjenice od interpretacija

Bilježenje

Bilježenje se provodi odmah, uz minimalno oslanjanje na pamćenje

Vještina

Opažanje zahtijeva uvježbanost i iskustvo

📌 **Važno:** Ako pratite ponašanje dok se odvija u stvarnom vremenu, najčešće je riječ o opažanju.

Intervju – što je to

Planirani razgovor u kojem istraživač postavlja pitanja, a ispitanik daje detaljne odgovore o mišljenjima, iskustvima i motivima.

 Primjer: Polustrukturirani intervju o izvorima studentskog stresa.

Intervju – vrste i odabir

Nestrukturirani

Slobodan tok razgovora

Polustrukturirani

Teme zadane, pitanja fleksibilna

Strukturirani

Ista pitanja za sve ispitanike

 Važno: Ako Vam je cilj dobiti dublje objašnjenje ili razumjeti složene osobne perspektive, intervju je najprikladniji.

Anketa – što je to?

Metoda prikupljanja podataka putem standardiziranih upitnika, najčešće za velik broj ispitanika. Najpogodnija je za ispitivanje stavova, navika, učestalosti i preferencija.

 Primjer: Online anketa o navikama gledanja televizije.

Anketa – kada ju koristiti

Prednosti

- Brzo prikupljanje podataka
- Velik uzorak
- Mogućnost statističke obrade

Nedostaci

- Ograničena dubina
- Rizik neiskrenih odgovora

 Važno: Ako su Vam potrebni brožčani podaci i usporedbe među skupinama, anketa je prikladan izbor.

Eksperiment – što je to

Istraživačka metoda u kojoj istraživač uvodi kontroliranu promjenu (nezavisnu varijablu) i promatra njezin učinak na drugu varijablu (zavisnu).

 Primjer: Ispitivanje učinka kofeina na brzinu reakcije.

Eksperiment – kada ga koristiti

Eksperimenti su najbolji kada želite ispitati uzročno-posljedične veze. Karakteristični elementi: eksperimentalna i kontrolna skupina, kontrolirani uvjeti.

 Važno: Ako namjerno mijenjate jedan uvjet da biste provjerili posljedice, radite eksperiment.

EKSPERIMENT- SELEKTIVNA PAŽNJA

 YouTube

selective attention tes

The original, world-famous awareness test
from Daniel Simons and Christopher

copyright (c) 1999 Daniel J. Simons. All rights reserved. 01:21

Analiza statističkih podataka i dokumenata – što je to

Korištenje već prikupljenih i objavljenih podataka: državne statistike, službeni izvještaji, arhivi, baze podataka, dokumentacija institucija.

 Primjer: Analiza popisa stanovništva radi praćenja demografskih trendova.

Analiza statističkih podataka

– kada ju koristiti

Dostupni podaci

Kada nije potrebno novo prikupljanje podataka

Veliki trendovi

Kada istražujete velike skupine ili povijesne trendove

Institucionalni izvori

Kada su podaci sustavno prikupljeni od strane institucija

 Važno: Ako su relevantni podaci već dostupni i pouzdano prikupljeni, analiza statističkih izvora je optimalna.

Analiza sadržaja – što je to

Sustavno proučavanje pisanih, vizualnih ili auditivnih materijala radi otkrivanja tema, obrazaca, vrijednosti i značenja.

Može biti:

Kvantitativna

Brojanje pojmova, simbola, tema

Kvalitativna

Tumačenje poruka i konteksta

 Primjer: Analiza novinskih tekstova kako bi se pratila učestalost spominjanja teme „kriza“.

Analiza sadržaja – kada ju koristiti

Korisna za istraživanje komunikacije, političkih poruka, medijskih sadržaja i društvenih diskursa.

📄 **Važno:** Ako proučavate što poruke u medijima, tekstovima ili vizualnim materijalima otkrivaju o društvu, riječ je o analizi sadržaja.

Kako odabrati metodu

Brzi orijentir:

Opažanje

Za ponašanje u stvarnom vremenu

Intervju

Za dubinski uvid u iskustva i motive

Anketa

Za brojčane podatke velikog uzorka

Eksperiment

Za utvrđivanje uzročno-posljedičnih odnosa

Statistička analiza

Za istraživanje već postojećih baza podataka

Analiza sadržaja

Za proučavanje poruka i medijskih sadržaja

📌 **Važno:** Metodu uvijek birate prema **istraživačkom pitanju**, a ne prema tome što Vam je najdraže ili najlakše.

Hvala na pažnji!